

Locuinti'a Redactorului

si

Cancelari'a Redactiunii

e in

Strat'a Morarilor Nr. 18.

Serisorile nefrancate nu se voru primi decatul numai de la corespondintii reguari ai „Federatiunii.” Articili tramisi si nepublicati se voru arde.

FEDERATIUNEA

Diurnal politico, literario, comercialu si economicu.

Va esit Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a.

Invitare de prenumeratiune

la

„FEDERATIUNEA”

pre semestrulu II (iuliu—dec.) 1870.

Incependum cu lun'a venitoria semestrului alu II (iuliu—decembrie) rogam' pre p. t. doritori' de a ave' acestu diurnalul s'è binevoiesca a grabi cu prenumeratiunea m a i i n n a i n t e de acestu terminu, pentru ca s'è ne scim' orienta' in privintia numerului exemplarilor ce vomu ave' a tiparé.

DD. abonati, alu caroru abonamentu espira cu finca semestrului ian.—iuniu, voru bine-vol' a-si reinnoi, fara intardisare, abonamentele, er' pre acel Domni, cari sunt inca in restantia cu pretiul de prenumeratiune, i rogam' s'è se grabesca a-si rafui socotelele ca s'è nu ni se inmultiesca greutatile.

Pretiul de prenumeratiune se poate vedea in fruntea foiei; remane si pre viitoriu acela-si.

Ne rogam' a se scrie legib ilu si preeci: numele, locuinti'a, post'a ultima si post'a principale.

Totu-una-data potemu incunoscinta pre DD prenumeranti, ca s'au facutu dispusetiuni, pentru ca diurnalul s'è se espedeze catu mai regulatu si credem' ca post'a inca si va impletit detorinti a mai bine.

Administratiunea.

Bucuresci, 12 iun. 1870.

Domnule Redactoru!

Situatiunea Romaniei este atatu de complicata, ranele ei sunt atatu de multe catu, vrendu a vi-le descrie, dieu, nu sciu de unde se incepu. Suferintiele unei provincie romane, ca parte a intregu teritoriului nationalu, sunt suferintele toturor Romanilor; un'a inse ne mangaiu, si acesta este, ca asta-di pucini se gasescu intre Romani, — buna ora cum este elica cosmopolitilor nostri d'aici, cari asta-di se afla la guvern, — cari se traiesca ca animalele necuvantatorie de pre una d' pre alt'a, fara de ore-care scopu mai inaltu, fara d'a fi petrunsi de chiamarea loru de omu si romani.

Sciu, cu ce zelu si caldura ati aperatu interesele Romanismului totu-de-un'a, pentru ca astfelii ve dicta iubirea, ce fia-care romanu trebue s'è nutresca catra totu ce este romanescu; sciu, cu ce interesu priviti totu ce se petrece in provincie romane, pentru ca se ve poteti bucurá si intristá cu fratii vostri d'impreuna; sciu, cu ce sete si nerabdare cercati a cunosc pre toti barbatii de ore-care insemetate d'in largulu si binecuvantatulu pamentu alu odata atatu de gloriosei Dacie, si asta singuru pentru ca se sciti cu cine aveti se ve alati, cui se tindeti man'a si de cine se ve feriti; mai mare fericire pentru noi nu pode se esista decat a poté impartesi d'in tote partile, ca romanulu nu este lasiu, ca romanulu si-cunosc chiamarea sa, ca romanii, imbratisati prin una iubire sacra, mergandu mana in mana, prospereza, inaintea, se intarescu. Dorere inse! Christu avea numai doi-spre-dieci apostoli, si unulu trebuiá se fiatradatoriu! Natiunea romana carea, in suferintele sale de 17 secoli, este alu doilea Christu, se nu aiba ore si ea unu Iuda?! Nu inimicul lui Christu, ci elevul seu l'a tradat pre acestu-a. Nu inimicul esterni amenintia asta-di esistintia natiunei romane, ci sierpii, puii de vipera, nutriti la sinulu ei.

S'a revoltat sangele in mine de cele ce am vediutu operandu-se de elica cosmopolitilor, cari judeca asta-di la morte Romania si pre fii Romaniei, ai caroru-a frati nu se sfiesc a se numi. Neci tatarii, neci hunnii nu au putut mai cruntu loviti poporulu si interesele sale, decat cum le a loviti si le lovesce inca faimosulu ministru de in-

terne, Manolache Costache, prin armata ce i stă la dispusetiune, dar' mai multu prin bandele de vagabundi platite prin bani strani. Asta-di, chiaru in capitala, nu mai esti siguru ca, esindu afara de sub bordeiulu tenu, te vei mai rentorce sanatosu a casa, ca ci sergentii de politie, in locu se te apere, mergu mana in mana cu bandele bine platite.

Dar' asta e inca pucinu, pre langa cele ce ni se pregatescu. Camerele sunt convocate pre 15 l. c. st. v. Circula fama si siopte inspaimentatorie d'in tote anghirurile, ca Manolache Costache vres' e faca una lovire de statu, si, fiindu ca nu se poate basa pre milita romana, respective nu o crede atatu de barbara catu ea se omora pre parentii, fratii si sororile sale, aceasta lovire de statu si natiune este otaritul a-o face cu trupe straine, cari aru stagiata se intre. Vai de acestu miserabilu, daca va incercas' se neida chiaru pre mam' sa Nefericita din astia, daca nu se va eliberá de aceste bratieri infernale, in cari s'a aruncat Christu-natiunea pota fi tradata si chiaru restignita: dar' ea va inviat, ca ci are vietia eterna. Dar' Iud'a tradatoriu, elu va trebui, rusinandu-se de sine insu-si ca a vendutu sange nevinovatu pentru bani ovreesci, se se spendiure!

X.

Se inaintiamu reunioni pentru investit' a poporului romanu.

I.

Desbaterile interesanti, ce decurgu intre partizanii fondului teatral natiunale si ai infintarii unei academie romane de drepturi, sunt dovedi viue, ca fiii natiunii romane desceptandu-se, incepu a cugeta seriosu a supr'a viitorului natiunii, incepu a se ingrigi despre mediu-locele, prin cari ne amu poté mantu de prepastia, ce d'in d' ce merge ne amenintia totu mai tare. Intr'adeveru, ar' fi peccatu natiunale, daca noi romanii de d' incoce de Carpati, in numeru la 3 milione, nu amu grigi pentru a radicá unu templu Taliei romane si a da ocasiune tinerimei, ca drepturile natiunii se le asulte si invetie in limb'a romana. Daca cugetu inse la enormele sume, cari se receru si se potu aduná numai pre cale de contribuiri, pentru infintarea acestorou doue institute atatu de necesarie, si le combinediu cu modestele nostre poteri materiali: mi vine a renunciá la sperantia ca se potem vedea in curundu realizate aceste scopuri marcatie seu barem unulu d'in ele.

Inteligintia romana, in genere destulu de prompta a sacrificá pentru scopuri natiunali, e pre-pucina si mare parte seraca; prin urmare, dupa parerea mea, inteligintia nu va poté suporta nici diumetate d'in spesele enorme, ce se receru pentru aceste doue institute salutarie. Burgesia romana e si mai pucina; deci si de la acesta se pota accepta numai pucinu. Er' poporulu nostru nu este radicatu la acel gradu alu culturei, ca se precepa insemetatea acestorou institute neaparatu necesarie pentru una natiune de vietia. Avearea modesta, ab' de 80,000 fl., a celor trei Asociatiuni romane, d'in Transilvania, Banatu-Ungaria si d'in Bucovina, este cea mai eclatante doveda, catu de pucinu sunt desvoltate poterile nostre materiale si catu este desvoltatul zclulu si promptetia d'a sacrificá pentru scopuri de interesu generale natiunale. La aceste trei Asociatiuni de cultura au concursu intelligintia, burgesia si poporulu; cu tote aceste averta celor trei Asociatiuni e atatu de neconsiderabile, in catu cine nu va sei, catu suntemu de impoiati in tota privintia si catu ni este de precaria starea politica, va ride, ca una natiune de 3 milione are atatu de pucina insufitare de a sacrificá pentru interesulu seu. Se nu ni pretiuimus poterile preste mesura!

Principiul cruceristiilor, ca adeca se contribua fia-care sufletu romanu este unu cruceriu la anu pentru scopu natiunale, s'a probat a se pune in practica, inse realitatea ni-a are-

Prețul de Prenumeratiune:

Pre trei lune 3 fl. v. a.
Pre siese lune 6 " " "
Pre anul intregu 12 " " "

Pentru Romanii:
pre intregu 30 Fr. = 30 Lei n.
" 6 lune 15 " = 15 " "
" 3 — 8 " = 8 " "

Pentru Insertiuni:
10 or. de linia, si 30 or. tacs'a timbrale pentru fise-care publicatiune separatu. In locul deschis 20 or. de linia.
Unu exempliaru costa 10 cr.

tatu, ca nu se poate duce in indeplinire si nici ca vomu poté, pana candu nu va fi indestulu de latifa invetiatu a poporale.

Cu tote aceste, trebuie se conlucraru d'in tote poterile pentru realizarea susamintitelor instituite; ar' fi rusine se lasamu a cadé unulu seu altulu d'in aceste maretie scopuri; — dar', pana candu unii barbati de devotamentu voru conlucraru d'in respoteri pre acestu terenu, asiu dorí ca altii se inroledie sub standardulu cu devis'a: „i n'vetiati a tu' a poporale“ pentru ca se usoriedie calea celor d'intai; se punemu fundamentele, pre care ei se pota edifica mai securu si mai iute, se aramu si se semenamu, ca ei se aiba unde si ce secerá!

Dar, abstragandu de la aceste, existintia noastră natiunale, bunastarea materiala, si eluptarea drepturilor natiunali pretindu neconditiunatu, ca cu urgintia se dàmu invetiatura poporului, pentru ca se ni conservamu natiunalitatea, pentru unu viitoru mai bunu si ca se potem ajunge la una stare, in carea se fimu capabili a crea' acelu viitoru.

Una parte a poporului romanu d'in Ungaria, Banatu, Transilvania si d'in Bucovina se desna-tionalisidia. Poporulu d'in orasie, seu cetati si d'in comunele miste, mai vertosu in unele parti ale cotelor Aradu, Bihor, Satu-Mare, Selagiu, Ugoeia, este amenintiatu de perire natiunale; bucovinenii, chiorenii si ambitiosii maramuresiani si-asfia in sinulu loru apostati, cari i conduce la prepartia natiunale. In unele parti, poporulu romanu numai prin religiune este legatu de natiunea sa, cu tote ca numai cu limb'a traiesce si apune una natiune; apoi fia-care va cunosc romani, cari si au pierdutu limb'a si va cunosc poporeni romani betrani, cari vorbesu inca romanesce, inse fiii loru abié gangavescu cateva cuvinte romanesci si multora li e rusine, ca le sciu si acele. — Adeveruri triste!

Poporulu crescutu in nesciintia nu cunosc principiile natiunali, nu are una consciintia natiunale desvoltata; in intelingintia de la tiéra lipsesc ori-ce vietia adeveratu natiunale; altii profitedia de negringtonia nostra si asié, spre cea mai mare dauna a natiunei, ni se rapescu sute de romani pre fia-care anu. Si noi stam nemiscati!

Nesciintia, necultur'a e surgintea si a altoru reenumerante, cari contribuescu la desna-tionalisare si slabirea natiunii, precum e si se raca f'a.

Suntemu seraci, nepotintiosi, fiindu ca pre d' ce merge avemu mai multe esigintie; trebuie se contribuimus pentru sustinerea statului si a organismului acelui-a; trebuie se contribuimus pentru infintare si sustinere de institute natiunale. Mediu-locele spre acestu scopu numai prin lucratore, si inca prin lucrare ratiu-nale se potu castigá. Dorere, poporulu nostru, de o parte, in lipsa de invetiatura, instrainatul de meseria, industria si de comerciu, asuda langa cornele plugului fara a poté a se radicá la bunastare materiale; d'in contra, nepotendu tiené concurrentia in progresu cu poporele conlocutorie, e in decadintia materiale, spirentuale si morale; d'in d' ce merge devine totu mai seracu si asierbitu altoru popore. De alta parte, se marturisim, poporulu romanu nu e destulu de activu si laboriosu. Caus'a acestui reu inca e ne-cultur'a, in parte si institutiunile feudali dinainte de 1848, ale caror u-mari triste le sentim si asta-di. Bunastarea materiale a poporului romanu depinde de la cultura; — aceea va cresc gra-duatul cu cultur'a, va decadé si mai tare prelanga cultur'a de asta-di a poporului.

In actiunile, ce cu bucuria observamu in vietia nostra sociale-politica, la fia-care pasiu esperiama cu dorere, — ca ni lipsesc conditiunea principale a reusfrei; *) suntemu nepotintiosi si slabii a ajunge si a efectui dorintiele si pretensiunile nostre juste, a le caroru-a mare parte, pre langa una cultura mai buna a poporului, chiaru

*) Prin pacienta si constantia nu va lipsi neci reusirea. Precipitatiunea inca nu e buna. Red.

si între impregiurările de fată, și acele ori cătu de nefavoritorie — s'ar' poté ajunge, s'ar' poté efectu! — Tienu multu la refrenulu: „p o p o r u l u i n s c l a v i a m e r i t a s c l a v i a“ si „f i a t l u x e t e r i t l i b e r t a s.“

Indegetandu la legea 1868. 38. despre instructiunea publică, credu că nu se va află român care, petrundiendu intielesulu acestei legi, să nu recunoscă necesitatea neaménavaera de a „d á m á n a cu m á n a c e i c u a n i m a r o m á n a“ pentru instructiunea poporale.

Ne-amu indatinatu a strigă in contr'a ordinarielor si preufime, că sunt nepasatorie facia de invetiatur'a poporului. Ordinariatele merita acusările in o mai mare măsura decât preutimea. Dar' ore noi mireni suntemu privilegiati a stă cu mănele in sinu si a furi arme de incriminatuni in nepasarea nostra contr'a nepasării altor'a?

Esperient'a de tote dilele ne invetia, ce avemu a speră de la ordinariate. Cei mai multi din protopopi si pretri facu cătu potu, er' altii sunt condamnati a se ingrigi de traiulu de tote dilele.

Caus'a invetiaturei poporului e causa naționale, e cestiune de esistintia naționale; — s' face in comună comuna toturor romanilor, poporului întrегu! Se bagămu bine de sema, invetiatur'a poporale ne grigita, cum e acum, in doue diecenie ni poate aduce stricatiuni, ce nu vomu poté repară in secli, apoi, că pretiulu invetiaturei poporali crescă intogma ca alu cătilor sibilice.

Singurateci, pote, facu si potu face multu pentru invetiatur'a poporului, inse ea nu va prinde radecine mai tari pâna candu, unindu-ne, vomu statori o procedere uniforma; pâna candu, unindu-ne in reuniuni tienutali, provinciali si aceste in o reuniune a toturor romanilor din coce de Carpati, vomu scrută preste totu si in specie unde ce avemu, si, cunoscundu starea actuale, ne vomu consultă, unde, ce avemu de facutu pentru invetiatur'a poporului? unde e trebuint'a mai urginte? prin ce mediu-loce s'ar' poté ajunge scopulu? scl.

S'ne desceptămu, s'ne nu lasămu, ca si pre acestu terenu s'ne apuce strainii pre dinainte; s'ne cultivămu terenul invetiaturei poporali, că-ci cultivarea lui va fi cea mai poternica garantia a viitorului nostru; — s'ne infiintămu si noire uniuni pentru invetiatur'a poporului!

Codrus.

Camer'a representantilor Ungariei.

Siedint'a de la 27 iuniu.

Presedinte: Paulu Somsich. Notariu: Petru Mihályi. D'in partea guvernului au fostu de facia ministrui: c. Iul. Andrásy, b. Ios. Eötvös si Balt. Horváth.

Dupa cetirea si autenticarea procesului verbalu alu siedintiei din urma, se presinta mai multe petitiuni, cari se transpunu comisiunei petitiunarie.

Georgiu Stratimirovics intreba pre intregu ministeriulu, daca voiesce a-i responde la interpellionea sa facuta in privint'a sortiurilor căilor ferate turcesci, si daca voiesce, candu i-va responde? — Se va comunică ministeriului. — Dupa ace'a presinta unu projectu de conclusu pentru construirea călii ferate Chichind'A-Mare-Belgradu. — Se va tipari.

Georgiu Elekes pune pre biuroulu camerei unu projectu de conclusu, conformu carui-a pertratarea projectului de lege despre organisarea municipielor s' se amene pâna candu, in intielesulu §-ului 10 din art. de lege 43 din 1868, va fi ascultata si opiniunea fundului regescu si se va presinta unu projectu de lege in privint'a organisării lui. — Se va tipari si pune in desbaterea camerei.

Emeriu László presinta in numele său si alu consociilor lui de principie din stang'a estrema unu project de lege, conformu carui-a să respinga projectul guvernului despre organisarea municipielor si a comunelor, invitandu-lu a elabora si presinta camerei unu nouu projectu de lege in intielesulu legilor din 1848. — Se va tipari si pune in desbaterea camerei.

Mauritius Wahrmann interpeleza pre ministrulu comercialui, daca are cunoștiința, că guvernul italiano voiesce a spori tacs'a vamale pentru importulu spiritului de la 10 la 15 franci pentru una hectolitra, si că a presintat degăză parlamentului italiano projectul de lege in privint'a acesta, — si daca are cunoștiința, voiesce să faca pasii necesari pentru ca consululu austro-magiar de la curtea din Florentia să intrevină in interesulu producătorilor unguresci? — Se va comunică ministrului concernintă.

Ministrulu presedinte, c. Iul. Andrásy, pune pre biuroulu camerei legile sanctiunate despre construirea călii ferate vicinale Nyiregyháza-Ungvár si despre schimbarea legei relativă la calea ferată resaritena. — Dupa publicare se tramtă camerei magnatilor.

Siedint'a se inchiaia la 11¹/₂ ore a. m.

Siedint'a de la 28 iuniu.

Presedinte: Paulu Somsich. Notariu: Petru Mihályi. Pre bancele ministeriali: b. Iosif Eötvös.

Dupa autenticarea procesului verbalu siedintiei trecute, si dupa presintarea mai multor petitiuni, cari se transpunu comis. petitiunarie,

Cont. Ioanu Bethlen relateaza, că comisiunea 5. judiciaria a verificat definitiv pre deputatulu Benjamin Gut, alesu in cerculu Tasnadului, cõtulu Solnocul-de-mediu-locu, era spesele investigației, in suma de 135 fl. v. a., le va suportă camer'a.

Comis. economică pune pre biuroulu camerei unu raportu, conformu carui-a cassariulu camerei să dée, afara de garantie morale, si garantie materială si ca salariului lui anuale să se sporesca de la 1400 la 1500 fl. v. a. si să i se acorde 300 fl. bani de cuartiru. — Raportul se adopta cu unanimitate.

Paulu Szontagh (din Iași) relateaza din partea comisiunei centrali despre projectul de lege, relativ la creditul suplementar alu ministrului de culte si instructiune publică. — Se va tipari si pune in desbaterea camerei.

Virgilu Szilágyi pune pre biuroulu camerei raportul comisiunei reveditorie relativ la socotele camerei de la 1. augustu 1869 pâna la 31 ianuarie 1870. — Se va tipari si pune la ordinea dilei.

Camer'a trece apoi la ordinea dilei, si adopta, in generalu si specialu, projectul de lege despre deschiderea liniei ferate Holdmezővásárhely-Ciab'a.

Siedint'a se inchiaia la 10³/₄ ore a. m.

Siedint'a de la 30 iuniu.

Presedinte: Paulu Somsich. Notariu: Ales Bujanovics. Pre bancele ministeriali: c. Iul. Andrásy, Car. Kerákópolyi, Balt. Horváth, Paulu Rajner, Ios. Szlávy si Colom. Bedekovics.

Dupa ceremonialulu indatenatu la deschiderea siedintie, Alesand. Csanydy interpeleza pre ministrulu langa person'a Majest. Sale in privint'a scirilor respondite, că Majest. Sa aconcesu c. Beust d'a primi emblem'a Ungariei in emblem'a sa familiară.

Ignatiu Somossy interpeleza pre ministrulu comercialui si alu financiilor, candu au de cugetu a satisface conclusului camerei, conformu carui-a deputatii, cari devinu membri ai guvernului, se supunu unei alegeri noue.

Ministrulu presedinte, c. Iul. Andrásy, respondiendu la interpelatiunea deputatului Alesand. Csanydy, dice, că Majest. Sa are dreptul d'a imparții embleme (Contradicere in stang'a estrema); de altmire-a oratorele afirma, că monarcul n'a imparțit c. Beust emblem'a Ungariei, ci numai unele insemne eralnice.

Ales. Csanydy: Eu nu mi-am adresat intepelatiunea dlui ministru presedinte, ci ministrului langa person'a Majest. Sale; dreptu-ace'a nu primește responsul ministrului presedinte. (Ilăritate in drept'a. Aprobare in stang'a estrema.) Nu potu recunoște monarcului dreptul d'a imparții embleme fără contrasemnarea ministrului respectiv si, prin urmare, nu sum neci de cătu mulțumit cu responsul datu. — Responsul ministrului presedinte se i-e spre sciuntia.

Ministrulu comercialui, Ios. Szlávy, responde cu privire la interpelatiunea deputatului Ig. Somossy, că daca ar' fi convinsu că la deobliga conclusului camerei, si-ar' fi depus mandatulu de deputat. — Se i-e spre sciuntia.

Stef. Majoros interpeleza pre ministrulu comercialui, din ce cauza nu e terminata inca lini'a telegrafica către cetatea Zent'a, si pentru ce nu sunt seutite de tacsu telegramele si epistolele deputatilor, tramise alegatorilor lor?

Minist. Szilávy responde la intrebarea d'antâi a interpelatiunei, că se va informa despre pedecele, cari au intârdiatu terminarea numitei linie telegrafice. Cu privire la intrebarea a dou'a, oratorele responde, că deputatii Ungariei n'au fostu pâna acum eliberati de la tacsu postali si telegrafice, si că numai una lege specială li-pote acordă unu asemene dreptu. Interpelantele nu este multumit cu responsul ministrului, inse majoritatea camerei lu i-e spre sciuntia.

Ministrulu presedinte pune pre biuroulu camerei legea sanctiunata de Majest. Sa despre rescumperarea puntii de feru d'entre Bud'a si Pest'a.

Dupa ace'a se cetește a trei-a ora si primesc definitivu projectul de lege despre deschiderea liniei ferate Holdmezővásárhely-Ciab'a. — Se tramtă camerei magnatilor.

Bela Pérez pune pre biuroulu camerei raportul comisiunei centrali despre projectul de lege relativ la organisarea municipielor si a comunelor. Dupa una motivare scurtă, raportorul comisiunei recomenda camerei primirea projectului din cestiune.

Coloman Tiszta, deschidiendu desbaterea generală a supr'a acestui project de lege, dechiara, că in vorbere sa se marginesc numai la momintele principali, cari lu constringu a respinge intregu projectul de lege.

Unu asemene momentu, continua oratorele, este perfectă egalitate a municipielor cetățienești cu comitatele, precum si impregiurarea, că in comitetul cõtensu au locu si voturile virile; de-si aceste nu sunt de natura aristocratică (? Rap.), ele creează totu si unu privilegiu plutoocraticu, si acestu privilegiu e totu astă de daunosu ca si aristocratia. Oratorele nu va aproba neci una-data negatiunea dreptului de sufragiu, carea se statoresce ca massima prin modul formării comitetului, propusu in acestu proiectu de lege. Oratorele nu pot primi intruducerea voturilor virile din cauza, că acele creează diferintie de clase, cari fure delaturate prin legile din 1848. Una asemenea precedere e plina de pericile, si oratorele speră, că proiectul din cestiune, devenitu chiaru si lege, nu va avea neci una vitalitate. Dupa ace'a, combatendo despusea proiectul, relative la bugetu, alegerea oficialilor si la controla, a carorul-a exercitare se incredintea comitelui supremu, respinge proiectul din cestiune, admoniandu camer'a, se cumpenesca bine ce'a ce face, inainte de ce ar' deveni de lege despusea coprinse in proiectu.

Georgiu Elekes adopta proiectul, numai că doresce, ca guvernul să prezinte camerei, inca inainte de pertratarea proiectului municipalu, unu proiectu de lege despre organisarea fundului regescu; dreptu-ace'a recomanda camerei primirea proiectului său de conclusu.

Emeriu László, schiindu principiele legalității din 1848, basate pre libertate, egalitate si frățitate, spunne că proiectul municipalu nimicesce tote principiile din 1848; anume, prin introducerea voturilor virile se creează privilegii, cari vatema principiul egalitatii; prin dreptul nemarginu de candidare alu comitilor supremi, se restringe dreptul liberu de alegere, prin urmare libertatea cetățenilor. Proiectul municipalu, continua oratorele, nimicesce tote drepturile si libertățile municipiilor, dandu-le in mană guvernului, er' in locul lor introduce unu centralismu feroce, ca si care nu esiste neci chiaru in Francia, ce gema sub jugulu cesarismului modernu.

Ministrulu internalor, Paulu Rájner, se incercă a combate obiectiunile vorbitorilor antecedinti, fiu ince intimpinat d'in partea stangei si a stangei estreme cu risete si desaprobați.

Siedint'a se inchiaia la 2 ore d. m.

Multumita publică.

Fagarasiu, 5. iun. c. v. 1870.

Subscrise directiune de la scola normale romana ort. or. „Radu Negru“, avendu in vedere că una scola, ca să corespunda numelui său, missiunei sale, civilisatorie si luminatorie, ca să pota prospera: se cere neaperatu, ca ea să intrunesca tote conditiunile, ce natura astorul-felii de instituții le reclama! Un'a din principiile conditiuni, ce trebuie să aiba fi-care scola, fi-care institutu de creștere, bine organizat, este infinitarea de astă numitele biblioteci scolare, despre cari invetiatulu Esaru a disu, eu ore-care ocasiune, că ele n'ar trebu si lipsosea din nice unu satutu! Scol'a „Radu Negru“ inca avea lipsa de infinitarea unei asemenea biblioteci. Dar' fiindu-că acesta scola să aibă in fiintă eu mari greutăți, si astu-felii nepotendu-si cumpără cărti pentru biblioteca pre banii săi, subscrise directiune scol. facuse pre la incepulum lunei lui ianuarie 1870 unu apel in diuaristică romana cisa si transcarpatina intitulat: „Una rogară in interesulu „Romanismul“, eu scopu să fondeze scolei sale una biblioteca căci, fără asemenea biblioteci scolare, promovarea intereselor scolare nu pot deveni una realitate pronunciata. Ca bueuria dar' anunțăm onor. publicu lectoriu, că acea rogară a produs unu rezultat cătu se poate de splendidu! Nice că ne amu indoit de unu asemenea rezultat, fiindu tare convinsi, că romani sunt descepti, priveghieza, ca Romanismul nu numai să nu se stirpesca ei, ajutandu-se frate pre frate, elu să se conserve, pastrandu-lu ca pre celu mai scumpu amanetul remasă noă de ereditate de la protoparintii nostri, cari au morit cu sabia in mana aperandu-lu! Numai ajutandu frati pre frati, Romanismul va inlăpti si inlăptindu va forma bulevardul occidentalul in orientulu Europei! Numai ajutandu-ne unu pre alti, se va pot produce neaperatu: sentiu la centripetalu alu intregei familie latine, unitarie dupa sange si omogeneitate! — Cu cea mai mare satisfactiune dar', subscrise directiune scol. este in placutu a pusetiune d'a anuncă onor. publicu cetitoriu, că de la ianuarie 1870 pâna la 26 maiu 1870 s'au tramsu bibliotecii noastre următoare novele, mape, tablouri si alte imagini pretioase cari, estimate, dau sumă de preste una mii de lei noi. Aceste daruri frumoase ni s'au tramsu de la următori domni, in modulu cum să va vedea mai diosu:

I. In luna ianuarie, din București: 2 diuare: „Trompett'a Carpatilor“ si „Pressa“

II. In luna februarie, din București: 5 cărti frumoase de la dlu D. Constantinescu, siefu alu intendentei militare; din Ploiești: de la dlu Teodor Ionu, comerciant, 3 galbeni in natura.

III. In luna martie, din București: prin dlu prof. sem. G. Enacheanu, de la domnia sa, de la rev. ss.

par. archim. T. Scribanu și de la dlu P. Aleșandrescu, prof. sem., 10 cărti prețiose. De la dlu G. Sionu unu exemplariu d'in „101 fabule.” De la dlu Pașiu Ilarianu unu exemplariu d'in „Vietă, o perale si ideile lui George Sîncai.” D'in Brăsiov: de la dlu G. Baritiu unu exemplariu d'in dicționariul ungureșcu-românescu. D'in Fagaras: de la dlu procurorul de statu, Vasile Alutanu, unu exemplariu d'in: Das oesterreichische Strafgesetz über Verbrechen, von Ignatz Maucher, Wien, 1847. Totu d'in Fagaras, de la Dlu I. Codru Dragusianu, vice-capitanul ticei Oltului, 19 cărti frumose. D'in Bucuresci: de la dlu administratorul alu „Tromp. Carp.”, Ionu Polescu, unu exemplariu d'in tabloul „Statu'a lui Traianu.”

IV. In lun'a aprilie, d'in Bucuresci: am primitu de la dlu vice-presedinte alu Societății pentru inventatorul poporului rom. si acum directorul alu ministerial cultelor, C. Esarcu, 48 de cărti prețiose, intre cari si foia mensuale a societății, scriere periodica forte interesanta, redactata cu multu talentu. Totu d'in Bucuresci am primitu prin dlu directoriu alu gimnasiului „Santul Sava”: a) de la domnia sa 4 cărti frumose; b) de la dlu majoru D. Pațoglu 13 cărti si 90 de tablouri, mape si alte imagini prețiose, in valore de preste 500 de lei noui. — De la on. redactiune a „Trompetei Carpat.” ni s'au tramsu brosiur'a de curunda esită a dui Scarlatu Crețulescu.

V. In lun'a maiu, ni s'au tramsu d'in Bucuresci: „Codicele toaletei civile”, de unu domn, care nu ni-a tramsu numele insemnatu.

Subscrisulu inca am datu 4 mape bibliotecii: 1. Imperiul Austriei; 2. Regatul Sardiniei; 3. Crime'a; 4. Germania de nordu impreuna cu Schleswig-Holstein.

Pentru tote aceste daruri frumose tramsise bibliotecei noastre, conformu decisiunei d'in conferintă ce a tienuta sforiș scolei „Radu Negru” in maiu, subscris'a directiune scol. roga pre toti domnii daruitorii cis- si transcarpatini sè binevoiesca a primi cea mai respectuosa multumita publica.

Directiunea scolei norm. romane ort. or. „Radu Negru”.

Ionu Dim'a Petrascu, m. p.
director.

Beișiu, 23. Ciresieriu 180.

In 1412 iuniu, la 10 ore demanătia, societatea de lectura a junimeei studiose in Beișiu, in presintă unu publicu numerosu, tienu siedintă sa publica.

Dupa ce corulu instrumentalu a executat unu mersu cu succesu imbucuratoriu, pasi pre scena conduceatorul societății si salută ospetii prin una vorbire demna de unu conduceatoriu. Apoi urmara cele-a-lalte productiuni, precum: corulu vocal, una disertatiune, corulu instrumentale, vr'o căte-va poesie dechiamate, intrerupte prin canturi, si una satira, cari tote fure ascultate cu placere. D'intre piesele musicali a secerat deschilinute aplause: Ardelén'a d'in Zarandu „Hai na, si na, si na,” pre care junele A. Campianu a nimerită atât de bine si a sciuțo propune colegilor săi. Mai incolo M. Ferlescu a escellatul în aria: „Corona Moldovei,” er I. Onea, pecurariul, ne a incantat stătu prin viersulu său tremuratoriu, cătu si prin costumul, ce ni presintă intru adeveru pre unu pastoriu d'in muntii Sabiu.

D'intre diseranti, alu caroru nume lu conoscu, Tom'a si Tuduceșcu merita tota stim'a pentru euagiu si desteritatea loru: Tom'a prin predarea forte uimerita a satirei sale; er' Tuduceșcu prin elocintă sa jina, cu carea a pronunciat: „Disertatiunea despre datele poporului romanu d'in Crisian'a,” patria sa dulce.

Placerea, ce ni-a causat o junele Tuduceșcu prin euagiu si elocintă sa, ne face să credem, că in dișul ne vomu bucură totu-de-ună de unu adeveratu oratoru.

Pre candu A. Tuduceșcu incepuse a diseră, sosira si mai multi tierani (său „năști,” dupa cum li-dieci pre la noi) de prin oras, atrasi de farmecul orchestrelui, se resună intre productiuni. Tieranii, intrandu in sală de productiuni, ascultara cu cea mai mare atențiu si, intre aplausile cu cari era plăcută vorbirea lui Tuduceșcu, diceau: „Binecuvantă-i, Domne, gur'a, că direptu dſce!” Asie e; nemicu n'a potută sè causedie tieranilor romani mai mare bucuria si desfășare decâtă atunci, candu au vedutu, că datenele loru se amintescu si de cei ce sciu carte. Finindu-se tote, conduceatorul multiumi ospetilor pentru onorea, ce li-au facut, er' ospetii se departara pâna preste căte-va ore, candu era si voru conveni cu junimea la dantu. Inse tieranii nepotendu asiste, ca sè véda cum dantidă filii loru, — mîrsere a casa, ducundu cu sine suveniri si dicundu: „N'asuu fi vrătu sè remanu de la astă pentru 100 de argintu!” Espirandu tempulu de pausare, pre la 9 ore sér'a, junimea, impreuna cu mai multe dame si damicele intrunindu se era si, intră in „sal'a Otelului cetățenescu” (pentru că tempulu nu li-a favorit sè ésa la padure, unde era lo-

culu destinat pentru petrecere), si preste căte-va minute se si incepă dantidă, care decurse in ordulu celu mai bunu, pâna demanătia la 4 ore.

Una séra ca acăstă, — in mediu-loculu atâtioru rose (intre cari, dupa unanimă judecata a junilor, regină fu astă-data amabilă dñora: Maria Dragomanu) si crini teneri, — i-facea pre betrani sè privescă in continuu la ei. Betranii nu poteau sè dantidie, căci erau obositi de betranetie, dar' anima loru, carea vibră asie de tare, era plina de bucuria.

Astu-feliu se intempla prin Beșiu; astu-feliu ne incanta junimea nostra. Cu ocazuni de aceste-a junimea nostra manifesta, că viersulu:

„Aretati, cumea traiesc elementul său...

Vorbiti, scrieti romanesce, pentru Domnedieu!!“ au prinsu radecine adance in animele loru.

Ad vocatum Tanasie.

Invitatiiune

Conferintă conchiamata prin confratele nostru Iosif Popu la Clusiu pre 1^{ia} iuniu in interesulu constituirei comitetului cercuale pentru despartimentul Clusiu alu Asociatiunei transilv. pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu, alegundu comitetul cercuale provisoriu, l'a insarcinat pre acestu-a eu conducerea interimale a afacerilor despartimentului si conchiamarea primei adunări generale ca constituante. Acestu comitetu, defigundu dñu'a tienerei primei adunări generale pre dñu'a de st. Petru si Paulu, adcea pre 11 iuliu 29 iun. a. c. d. m. la 3 ore in localitatea societății de lectura romana d'in locu, — invita prin acăstă cu tota stim'a pre toti membrii Asociatiunei, intreg'a intelligentia si fruntasii romani d'in comitatul Clusiu, sè participe la acăstă adunare.

Comitetul cercuale provisoriu alu despartimentului Clusiu alu Asociatiunei Trans. pentru lit. rom. si cultur'a poporului romanu.

Clusiu in 24 iuniu 1870.

George Domzsa, m. p.

presedinte.

Vasiliu Ranta m. p.

secretariu.

VARIETATI.

** (No ulu procesu de pressa alu „Federatiunei”), intentatul de directorul causelor regesci (procurorul generalu), si pentru care concesiunea dietei s'a datu inca in 24 apr., se va perfracta in 18 iuliu a. c., 9 ore a. m.

** (Diuarul „Oest. Kor.”) i se serie d'in Rom'a, că toti episcopii d'in Ungaria s'au contiesu, ea, indata dupa proclamarea infallibilității, sè paresca Rom'a si sè se reintorce in patri'a loru. Acăsta procedere a clerului d'in Ungaria inca este unu protestu destul de eclatantu contr'a infallibilității papii.

** (Scrisorile) ce primiramu d'in Macedonia mi areta, că desceptarea naționale merge cu pasi rapedi. Scolele sunt d'in ce in ce mai frecuente. „Infor. bucure.”

** (Morte cauza prin una musca.) In 19. iuniu s'a immortentat in Carlstadt una femea a unui neguitoriu. Se dice, că tener'a femea a devenit victimă unei inveninări originali, si anume: aflandu-se in apropiarea spitalului cetățenescu, una musca o impusne in buza din giosu, si in urm'a acestei rane mori preste căte-va dile.

** (Infor. bucure.) spunu, că preste pucine dile se va deschide linia ferata Bucuresci-Buzeu.

** (+ Ioanu Lobontiu), fostul arci-diaconu alu Pereciului si parocu alu Giurtelecului de Simleu, dupa unu morbu lungu de plamani, in etate de 55 ani, in alu 30-lea anu alu pretești, alu 29-lea alu protopoei si in alu 8-lea anu alu veduvie sale, repausă in 19 iuniu a. c. spre doliul consangenilor, amicilor si cunoșcutilor săi, lansandu in man'a sortii 8 orfani, dintre cari 2 fete sunt maritate, unu fiu absolve acum teolog'a in Gherla, si de la acestu-a astepta mangaiare ceia-l-alti 5 mai mici. Immortentarea s'a serbatu in 23 iun. — Fia-i tierin'a usiora si memoria neuitata!

** (+ Georgiu de Crainicu), ces. reg. supremu silvanariu in pensiune, repausă in 17. iun. a. c., in etate de 74 ani, in Clusiu, lasandu in urm'a sa unu singuru fiu. Fia-i tierin'a usiora!

** (Statistica trupelor d'in Ungaria si Transilvania.) In Ungaria sunt 17 regimenter de infanteria cu 51 batalione, 2 batalione de venatori, 18 regimenter de cavaleria cu 108 scadroni, 2 regimenter de artilleria cu 30 baterie, 2 baterii de fortărea cu 6 companie, unu batalionu de geniu, unu batalionu de pioneri, 6 despartimenti sanitari si comanda a nou'a de carausia. In Transilvania sunt 4 regimenter de infanteria cu 12 batalione, 2 batalione de venatori, 2 regimenter de cavaleria cu 12 scadroni, unu regimenter de artilleria cu 6 baterie si una companie artilleria de fortărea.

** (Graeca fides, nulla fides.) In 25

iuniu se respondă la bursa d'in Parisu faim'a că Domnitorul Romanilor ar fi fostu asasinat. Unu diuaru grecescu d'in Constantinopole publică una asemenea de pesia carea, dupa investigatiune, se dede de minciuna.

* * (In sciintare.) Acei Domni cari au sè reclame pentru „Noptile Carpatine” si pentru „Amoru si Patria”, precum si acei cari dorescu a-si procură numite opuri, se voru adresă către autorulu, care va petrece in patria pâna la finea lui iuliu a. c. Acei dni cari primira poesie „Amoru si Patria”, si n'au tramsu inca bani, sunt rogati sè nu intardie cu spedarea loru. Epistolele se voru adresă subscrisului per Mediach la Basna (Transilvania). J. C. Dragescu.

* * („Archivu”) pentru filologia si istoria de Dlu Tim. Cipariu, Nr. XXXV. de la 26 maiu, cuprinde urmatorile materie importante: Gramatistii si ortografistii romani: Ienache Vacarescu si Fr. Ios. Schulzer; — Nicolau A. episcopul Strigoniului (Nicolaus Olac'us); — consemnare de cărti, documente de cărti istorice rare; — documente pentru biografi'a lui S. Klein; — vechi'a metropolia de N. Popea, recensiune critica; — corespondințe si, intre notitie diversa, una anunciară a Dlu A. P. Ilarianu, că in bibliotecă Universității d'in Bucuresci s'au aflatu operele marelor filolog romani si consiliarii in Leopole, I. Budai alias Deleanu, in 14 volume inedite, parte filologice parte istorice, despre cari se va vorbi in Nr. XXXVI, care va apăra in 5 iuliu st. v.; — in fine, inscientiare de prenumeratiune la „Archivu”, etc., pre anul intregu 3 fl. in lantru, si 1 galbenu imp. său 11 lei noui si 50 bani romani inafara de monarcă.

* * (Tevfik Mehemed), fiul vice-regelui d'in Egiptu, sosi in 22 iuniu, in Pest'a unde, in numele cetății, fu salutat de primariul orasului, Gampert. Dupa media-di cercetă mormentul lui Gül Baba si alte anticități. In suit'a clironomului erau: admiralul Murat, vice-adm. Abdelkader, secretariul Rakel, magistrul de stau al Ibrahim, medicul Salim, trei camerari, duoi carieri si trei servitori.

* * (Pertratarea procesulu de presa) contr'a deputatului si redactorelor diuar. „Zastava”, dr. Svetozaru Miletics, s'a amânat pâna in 20. iuliu.

* * (Telegraf. Rom.) ne roga ca sè luăm notitia despre demisirea sa relativa la rectificarea mai nouă a corespondintelui nostru d'in Sabiu in cestiunea serbarei dilei de 3115 maiu, — objectul de certa nemeritata. In acăstă cestiune nu vomu mai primi de la nimene decâtă dovedi a fara de tota indoială, ca sè scimă una data ce e falsu si ce e adeveru căci noi credem, că corespondintelui nostru nu voiesce să facă nimenii sila intru serbarea dilei de 3115 maiu. De astă-data inse suntem detori a pune sub ochii cetitorilor nostri urmatoră demisire a „Telegr. Rom.”: Corespondintele, „Gazetei” si „Federatiunei” in cestiunea cu Reuniunea sodalilor romani e asi de nesocotită incătu voiesce cu pretiul batu-jocurei unui individu si unei corporatiuni totodata a-si sustiné neadeverul său. Objectul nu este de natura de acea, incătu să luăm demu pâna in finit; inse să scia cetitorii „Gazetei” si „Federatiunei,” că cor. a vrut să brileze cu ce-va. Acăstă poate să facă pentru că dñu'a d'in 3115 maiu i dă materia destula. Elu inse nu are, pre semne, destinate la asi ce-va si de acea vrea cu orice pretiu să sustina — că de la Reuniune a porntu. Dara, dinsu si inca cei trei insi pre cari in templare i va fi adunat acolo. Presedintele Munteanu, pre casalele lu pretinde cor. in fruntea junimeei, dupa spusă dinsului, era la cafeneaua „Landa”, candu cei trei său patru, cari se vede că reprezentau junimea, mergeau, se vede, ca la baserica. Acăstă e starea pre scurtă descrisa. — Fostu-a adunata junimea romana de la institutiile d'in Sabiu, cu ocaziunea aniversarei de 3115 maiu, in localitatea Reuniunei sodalilor romani său ba? Acăstă este intrebarea, carea se poate forte bine lamuri prin subscriri proprii a toturor celor adunati in numita localitate. Se va vedea apoi, daca au fostu adunati d'in templare numai trei său patru, său tota junimea, său nece unulu. Să iubim neadeverul si esactitatea in tote lucrurile noastre, căci altintre se nascu neplaceri mari chiar si d'in cause mice. Nece localitatea Reuniunei sodalilor romani d'in Sabiu n'a fostu profanata prin adunarea junimeei, nece junimea nu a fostu redusa numai la acea localitate. Să scimă daca una data prin subscriri depline si d'in una parte, si d'in alta, că fostu-a ore basata dechiaratiunea comitetului Reuniunei, său corespondintă ce nu s'a tramsu nōe. Noi dăm importantia acestei cause, pentru că dorim să fim cu totii esacti si conscientiosi. Urimu si vomu urmă totu-de-ună intortocaturele, căci ele produc ameliu, si apoi noi dorim a vedea tote lucrurile in chiaretate. (Red. „Fed.”)

* * (Gramatica limbii romane) — partea I. analitică — de Timoteu Cipariu, canonul metropolitan, etc., Bucuresci, MDCCCLXX, cu spesele Societății academice romane, dedicata memoriei repausatului Eugeniu Zappa, d'in alu carui fondu destinat pentru cultura limbii romane s'a premiat si tiparit acestu opu prețiosu. Pretiul in Austria: 1 fl.

50 cr. si se afla de vendiare in comisiiune in Bucuresti la Dlu profesor I. Moldovanu, er' iu Sucevici la Societatea academica romana, cu 5 lei noui; pre velina: 6 lei n.

** (De cattu tempu) in toti anii pleca una expeditiune de la Hammersfert la Spitzberg'a si Novaja-Sem pentru pescuit de mare. Pescuitul se intempla mai d'antau numai pre la Spitzberg'a, inse immultindu-se numerulu acestora-a, s'a largit si spatiul. Resultatul acestui pescuit nu-lu areta urmatorile date: In an. 1869 au plecat 268 persone pre 27 nai, 4 dintre acestea s'au perdu, inse personalulu a scapat, cele 23 nai remase au avut urmator'a dobanda: 43,834 pei de foca, 1930 tone unsore de pesce, 41,760 punti slanina sarata si 41 ursi albi. Pretiul acestora-a e 44,778 taleri. „Infor. buc.“

** (Foia oficiale a principatului Monaco) publica una multime de ordonante domnese, cari disolvi milita nationala si introduc unu corp de trupa „pentru siguritatea ordinei si a linisiei Statului“ precum si „pentru marirea autoritatii suverane a principelui Carol III.“(1) Acestu corp de trupa este compusu din 60 fetiori si 3 oficeri. Uniforma este vîneta cu garniture rosie; coifulu e venet si infrumusat cu una cresta din colori nationali. Conformu foiei oficiale, noua trupa va avea unu aspectu resbelicu.

** (P. S. Metropolitul Siaguna) daru fondului scolei romane „Radu Negru“ din Fagaras 600 fl. v. a. din caseta sa propria. Asemene fapte sunt demne nu numai de recunoiscenta, ci servescu de exemplu bunu tuturor acelor-a, cari dorescu instructiunea poporului romanu. Noi sentim una adeverata placere, de cate ori potem inregistrat astfelii de sacrificie generose. Abî inainte cu cateva septembra, fondulu gimnasiului romanu din Bradu (cottutu Zarandu) inca fu immulstiu din generositatea Pre S. Sale cu 2000 fl. v. a.

** (Cu ocazione) censurarii tipariturelor venite din strainetate, ministeriul financiaru a ordonat oficialilor vamali unguresci, ca se fia cu deosebita atentiu la scisorile agitatorie, cari amenintia liniscea publica, si, la casu candu aru descoperi asemene scisori, se le tramita, fara amâname, autoritatii politice din apropiare. Nimicu nu dovedesce mai multu frica guvernului absolut si despotic decat asemene dispusetiuni, intrebuintate si de centralistul germanu Bach. Iuse inzadru, magiarii nu voru scapa de ce se temu.

Sciri electrice.

Rom'a, 26 iun. Ex-regin'a Ispaniei, Isabell'a, subternu papei abdicarea sa la tronu in favoarea principelui Alfonsu (fiul ei) si ceru binecuvantarea papala pentru caus'a lui Alfonsu si pentru Ispan'a.

Laibach, 27. iun. Comunitatile teritoriali din Carniol'a au alesu numai candidati de partidul national.

London, 27. iun. Lordulu Clarendon mori asta-di demanetia.

Carlovitiu, 27. iun. In siedint'a de asta-di a congresului s'a ceditu raportul comisiunei investigatore din monastirea Crusiedolu; acelui-a constateaza prin martori portarea cea scandalosa a priorului de acolo, Pavisieviciu, risip'a si reu'a administratiune a avelei monasteriali, in urma carei-a s'a dovedit u pentru anulu trecutu una diferinta de 5000 si pentru acestu anu unu scadiementu de aproape 1000 fl. Raportul se va desbat mane. Mai departe se continua desbaterea asupra impacatiunei serbo-romane. Comitetulu pentru acesta impacatiune s'a mai intarit inca prin Mandiciu, protopopu, Zsircoviciu, Mileticiu si Suboticiu.

Linz, 27. iun. Alegurile comunitatilor teritoriali in siepte cercuri sunt urmatorile: 6 tierani, 1 economu, 2 preti si consiliariu Starkefels.

Parisu, 27. iun. Comisiunea pentru petiuni se intruni asta-di. Ollivier ceru ca petiunea principilor de Orléans se se respinga prin una simpla ordine de d.

Bucuresti, 29. iun. Israelitulu Buchner este numit u invoirea senatului de consulu alu Romaniei in Americ'a de nordu.

Parisu, 30. iun. De la granita romana se anuncia cu datul 28 I. c., ca asta-di se va vota probabilmente dogm'a infallibilitatii si apoi mane se va proclama. — La desbaterea bugetului, stang'a va atinge politic'a esterna si va vorbi in sensu pacinie in favorulu unitatii germane.

Parisu, 30. iun. (Siedint'a corpului legislativ.) Asta-di s'a discutatu projectul de lege despre contingentul militar de estu-tempu, statutu la 90,000 fetiori. Latour d'Auvergne com-

bate reducerea contingentului, declarandu, ca noua situatiune din Germania cere, ca Franchi'a se insiste in favorulu esecutarii pacii de la Praga.

Zagrabu, 30. iun. In siedint'a de asta-di a camerei, Berpics interpela guvernul in privint'a implerei scaunului archeepiscopescu din Zagrabu, era Vukotinovics in privint'a turburilor din lun'a lui maiu. Siefulu de sectiune, Pogledics, respuse la interpellatiunea d'antau, era a dou'a remase nerespunsa. Siedint'a decurse in linisce.

Florentia, 30. iun. Intre ministrul financiaru Sella si banc'a nationala au eruptu differintie serioze.

Carlovitiu, 30. iun. In siedint'a de ieri a congresului s'a ceditu prim'a data proiectul comitetului, relativu la dotatiunea preutilor. Cu ocaziunea pertratrarii raportului despre instruirea lasamentului patriarcului Maschierenics, se alesu unu comitetu pentru a examina mai detaiatu acesta afacere; unu altu comitetu s'a esmisu in afacerea gimnasiului din Carlovitiu si Neoplanta. In siedint'a de asta-di s'a presintat operatul administratiunei fondului national, despre dotatiunea episcopilor. Afacerea comunei Komogovina

s'a resolvit, si s'a alesu unu comitetu compus din 9 membri pentru esaminarea starii actuale a fondurilor nationali serbesci.

Graziu, 30. iun. Proprietarii cei maralesesi candidati liberali.

Linz, 30. iun. Intre 17 alegeri cetalesesi, 16 sunt liberale.

Responsari. Dlu V. M. in Aliosiu. Pretiul de prumeratiune pre siese luna amu primitu, vediendu inca voiti a prenumera pana in fine lui decembrie, adepre una diumatet de anu, amu cugetatu, ca numai de erore cereti foia din 1 iuniu, de ora ca diumateta de anu ce se finesce cu decembrie, se incepe cu iuliu; ince dorint'a DVostre vi vomu tramite foia de la 1-a iunie pana ult. novembrie.

Dlu Ale sandru F... in Nagy-Kend. Oficiul postal reclama pentru DV. unu Nr. si „Fed.“ dar care? nu spunc, deci ve rogamu a numi N. ca se lu potem spedui indata.

On. Red. a diariului „Transilvania“ rogata asemenea a numi cei doi Nr. reclamati.

Proprietari si editoriu **ALESANDRU ROMAN**

Redactoru respund. interim. **IONU PORUTIU**.

SENSATIUNE!

Patenta americana.

Cine nu se poate ajunga decat numai prin periele de dinti

electrice de canicule (tara de peri). Periele astute mai noue recomandate si laudate prin mi si mi de scisori sunt fabricate cu totalu din canicule si tiepusete inca in locu de parti sunt de canicule, cari intru chiar si intre ele mai angust deschisaturi a le dinstilor si depardej, tote alipituri stricatoare dinstilor. Caniculele are putere electrica, care prin frecarea de dinti se pun in lucru si este modu prin frecare dinti nu numai se curatase cu intotdeauna se si potese si se padisesc de molipsire. Periele astute, conformu parerilor medicale, se se intrebuinta de la princiua inca din cele mai crude tenesori pentru ca se fara de doreri de dinti. A fara de folosel astute, periele de canicule sunt si forte durabile, potendu se intrebuinta cate unu numai inregno. Pretiul unei face numai 90 cr.

Pentru florinu unu aparatu en aburi

spri desinfecitare aerului molipsice.

Calderas acestui nou aparatu se impie cu profumul desmolipsitoru si se incalcesc prin o lampa de spiritu, desvoltandu-se acu aburi, prin acesta chilia, este catu de spatiu, se curatase in catu va minute de aerul neplacutu sau stricatoare. E de trebuita neapera de la ospetale, scoli, ofise, laboratori, locuințe, si salone. Masin'a de bronzu aurata, forte eleganta catu, potrivit serviru si ca unu felu de bijutaria. Pretiul I fl. era butel'a de profumul desmolipsitoru d'impreuna cu spirtul trebuitiosu se vindu in 50 cr. (Ajuje de cincideci de ori).

Spre aperarea personei

si securitate proprietatis (avari)

e de neapera de trebuita o armă bună, cu aceste sunt revolverele dupa sistemul lui Lefachezus ameliorate si procedurele incautatoare de securitate, avandu mica duplice si tiepusete ghiatita, cu 6 incarcare asa cău incarcandu-se odata, se potu face intru unu minutu 6 descarcaturi (puscaturi) sigure. E armă cea mai perfectuata.

1 revolveru de 7 milimetri 13 fl. 100 patroni (incarcature) 3 fl. 50 cr.

1 " 9 " 15 " 4 " 50 "

Trumful Sciintiei!

Unu d'inte cei mai renomiti chimici ai nostri au descooperit in fine mediebuloric, care in cursu de mai multe decenii inainteau su coracu de cele mai mari capacitatii pro terenul cosmeticei (rumenitură). Preservantul de respiratie (Athem-praservativ) face a disparsi indata resulare greu miroslitoru, pravina acuzu d'in dorere de dinti seu alta boala, si face de priosu ori ce apa de gura; conservandu sunetose gingivale, intarase totodata si dinti. Mai alesu se pot recomanda fumaritorilor, pentru ca miroslu celu greu alu filumul si schimbă indata intu'o aroma placuta, si reparatorie; si chiaru ca articolu de toxeta inca e de mare folosu; spalindu gura numai o data, demisunt'a, cu asta esentiala, ramane totu diu'a odore (oslatina) ca placuta. — Pretiul I: I stichita d'impreuna cu instructiunea facu 90 cr.

Mantelle de ploaia

do materia impenetrabila si nedistructibila, fara de cusatura, fabricata anglezescu. Se potu portu si pre tempu seara, fiindu pre dosu semena celu mai elegant vestimentu. Pretiul dupa marime 10 fl. 50 cr., 11.50, 12.50, 13.50.

Harthie, Bilete de Visita, Sigille

si alte uinelte de scrisu

Tote de cea mai buna calitate, cu pretiurile urmatorie:

Devis'a cascii: „Marfa esfina inca pota si buna.“

Tece (mase) de scrisu mica, octau-formatu, fara de requisito, cu inciatotia (broscu) 1 fl. 20 cr. 1.50. 1.80. Acele si d'impreuna cu requisito 2 fl. 20, incrate cu luxu atat de laintau catu si din anu 3 fl. 50 cr., 4 fl. 4.50; mare quartu-formatu fara de requisito 1 fl. 80 cr., 2.50 era cu requisito, dupa inzestrate, 3 fl. 3.50, 4 fl. Acele si incrate cu luxu 4 fl. 50 cr., 5 fl. 5.50.

Marce de sigilat epistole cari pentru indemana, efelatato si lipirea sigura sunt a se preferi obiectele si cerii rosie, care mai fina cudiuita, si cu firma, insomne, nume cu monogram, pretiul a 500 bue. 1 fl. 20 cr. era 1000 bue. 1 fl. 60 cr.

Papeterie una ineditore (envelope) frumosu lucratu, plina cu felurito harthie de luxu si cuverte, pretiul 1 buc. 25, 35, 50, 60, 80 cr. si 1 fl.

Presentu (daru) etiini si practicu e nona garnitura de scrisu tornata din bronz si compusa din 10 bucati, anumiti: 1. Calimariu cu aperturi, 3. Cuthiora de peni, 1 pondu pre harthie, 2 lumini, 1 termometru, 1 lusinare magnifica, 1 instrumentu de facut focu, 1 stergator de pane, si 1 substatru de orologiu si pretioso, tote imunso si eleganta lucrare, era pretiul numai 3 fl.

Instrumente pentru desemnu 1 lige. 80 cr., 1 fl. 1.20, 1.50, 1. bu. completu 1 fl. 80 cr., 2.50, 3 fl. — 1 pena de desemnu 30 cr. 1 Circium, numai 30 cr. mura 40 cr.

Globuri 50, 80 cr., 1 fl. 50 cr., 2 fl. 3.

Cuthiora en tusin plina cu cele mai fine colori de mica, 1 buc. 50, 60, 80 cr., 1 fl. 1.50, 2 fl.

Cartecete de notitie flsu 10, 15, 20 cr., legate in plic 25, 35, 50 cr.

Cera de sigilat prea-mna, binemiroslitoria. 1 buc. rosu 8, 10 cr., suprafata in tehnite colori 1 buc., 10 cr.

Palvere de negrela nou inventata mestecata numai cu apa produce esclatul negramintu lucraria, 1 cuthiora 20 cr.

Modeluri pentru deprinderi in scriptura ordinaria si caligrafica, penlu inelatori si scolari, 1 cuthiora, formatul micu cu 12 exemplari, scriptura varia 10 cr., 1 face, formatul mare cu 20 de exempli, pompose, de script, calig. 65 cr. Modeluri pentru a inelati curculu desemnul, metotulu celu mai nou, pentru incepatori si dilatanti, alegrandu dupa placu costa 1 face, 10, 15, 25 cr.

Completa scola de desemnu din 6 fascioare, edate de unu renumit maiestru de desemnu, incepndu de la primele linieaminti (trasaturi) in gradatimi sistematici pana la era mai multa perfectiona a desemnului. A se recomanda mai alesu tinerimel careu se perfectioneaza in acesta arta. Tote 6 fascioare costa numai 1 fl. 20 cr.

(8—5, —14)

In monarhia austriaca acesti articli se affa de vendiare numai in depusitoriu subsemnatului

A. FRIEDMANN in Vienn'a, Praterstrasse Nr. 26.